
OPINIE Robert De Boeck, directeur Antea

Trek overheidsinflux uit kansloze bedrijven

Voor een deel van ondernemend Nederland was corona een zegen. Bedrijven die er voor de coronacrisis al slecht voor stonden en al lang failliet zouden zijn gegaan, zijn nu overeind gehouden door de tsunami aan staatssteun. Bedrijven die door een gebrek aan innovatie en digitalisering geen perspectief op langere termijn hebben, worden kunstmatig in leven gehouden. Staatssteun is goed, maar wees selectief. Steun is geen free ride. Geld is niet gratis. De steun zal straks via belastingverhogingen door iedereen (burgers en bedrijven) na de crisis moeten worden terugbetaald. Ook kleinere bedrijven die nu net het hoofd boven water houden, worden met deze lastenverhoging geconfronteerd.

Aanpassen

Steun blokkeert de nodige arbeidsmarkt en verhindert innovatie en vernieuwing. Staatssteun zorgt ervoor dat het personeel in noodlijdende sectoren niet beweegt richting kansrijke sectoren. Zoals Darwin al zei: niet de sterkste van een soort zullen overleven, maar zij die zich het meeste aanpassen aan de nieuwe omstandigheden. Dat is bij ondernemingen in een crisis niet anders.

Ondernemers kunnen nog eens drie maanden rekenen op steunpakketten van de overheid. Het demissionaire kabinet trekt er nog eens zes miljard euro voor uit. Robert De Boeck vindt dat de overheid alleen bedrijven met perspectief moet helpen. „Staatssteun is geen recht.”

Generieke staatssteun zet een rem op dit aanpassingsvermogen. Staatssteun verhindert een gelijk speelveld voor bedrijven. MKB Nederland pleit zelfs voor kwijtschelding van de belastingsschuld van zijn door Covid-19. Dat veroorzaakt oneerlijke concurrentie. Stel er zijn twee bedrijven actief in dezelfde sector. Bedrijf 1 heeft pre-corona fors geïnvesteerd in e-commerce en heeft de crisis daardoor goed doorstaan, mede omdat de winsten in de goede jaren niet zijn uitgekeerd aan aandeelhouders. Deze onderneming, die geen staatssteun heeft gehad, heeft alle belastingen op tijd betaald. Bedrijf 2 heeft nauwelijks geïnvesteerd, heeft in de pre-coronajaren daardoor hogere winsten behaald dan bedrijf 1 en heeft die winst volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Door corona heeft bedrijf 2 door niet te investeren in digitalisering een enorme klap gekregen en volop gebruik gemaakt van staatssteun. Als je dit bedrijf nu ook nog beloont door de belastingen kwijt te schelden, straf je in feite bedrijf 1 en breng je de concurrentiepositie van die onderneming, die veel meer perspectief heeft dan bedrijf 2, in gevaar.

Perspectief

In plaats van een generieke regeling zou een maatwerk-pakket veel beter werken. De steun komt dan bij die bedrijven terecht die echt perspectief hebben. Zoals banken doen bij probleem-posten. De bank huurt dan, op kosten van het bedrijf in kwestie, een extern bureau in om een doorlichting te doen met 2 cruciale vragen: 1. was het bedrijf pre-corona gezond?

en 2. heeft dit bedrijf perspectief? alleen als het antwoord op die 2 vragen ja is, is de bank bereid te gaan. De overheid zou eenzelfde positieve quickscan als voorwaarde voor steun moeten hanteren. Alleen met selectieve staatssteun voorkomen we de creatie van zombiebedrijven en komt de BV Nederland uiteindelijk beter uit deze crisis.

Robert De Boeck is directeur investeringsmaatschappij Antea

